

मैत्रेय चॅरिटेबल सोसायटी, पुणे

* अध्यक्ष *
नीलिमा भडभडे
मो. ९७६७९१६५४०

नोंदणी क्र. MAH /1528/06/Pune, दिनांक ७ सप्टेंबर २००६
पत्रव्यवहारासाठी पत्ता :
द्वारा-प्रबोध, १०७०, शुक्रवार पेठ, सुभाषनगर लेन नं. ६, पुणे ४११००२.
snehseva1981@gmail.com

* संपादक *
विजय राव
मो. ९१५८८३८९८९

संपादकीय:

मराठीचे सामर्थ्य : २७ मार्च हा ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त श्री.वि. वा. शिरवाडकर उर्फ कुसुमाग्रजांचा जन्मदिन. तो आपण 'मराठी भाषा दिन' म्हणून साजरा करतो. सन १९९६ मध्ये मुकुंदराजांनी 'विवेक सिंधू' हा ग्रंथ लिहिला. काव्यरूपाने तत्त्वज्ञान मांडले. त्यानंतर शंभर वर्षांत संत ज्ञानेश्वरांनी नेवासे येथे 'भावार्थदीपिका' सांगितली.

संतकृपा झाली । इमारत फळा आली ॥

ज्ञानदेवे रचिला पाया । उभारिले देवालया ॥

नामा तयाचा किंकर । तेणे केला हा विस्तार ॥

जनार्दन एकनाथ । खांब दिला भागवत ॥

तुका झालासे कळस । भजन करा सावकाश ॥

बहेणी फडकते ध्वजा । निरूपण आले ओजा ॥

समर्थ रामदासांनी दासबोध लिहिला. सन अकराशे ते सतराशे चाळीस या काळात सातशे मराठी संत कवी झाले. त्यांनी मराठी भाषा वृद्धिंगत केली.

सृष्टीतील ध्वनींचे अनुकरण होऊन काही मराठी शब्द निर्माण झाले. चिव चिव चिमणी, काव काव, म्यांऊ म्यांऊ, भोभो, धोधो, झिमझिम, मुळमुळ, हळूहळू, धबधबा, धाडसी, किरकिर, चटकन इत्यादि. संस्कृत भाषेने सुमारे सत्तर टक्के शब्द दिले : देवदर्शन, मंदिर, राजा, मेघ इत्यादी. शेजारच्या कन्नड भाषेतील काही शब्दांना मराठीने आपलेसे केले : गड्डा, बांबू, नथ, बांगडी, अक्का, अण्णा, अम्मा, ओगर, रजई, गादी, गाडगे, धारा, ताम्हण, पेला, अडकित्ता, खिडकी, गच्ची, तागडी इत्यादी. तेलगूमधूनही मराठीत काही शब्द आले : अनारसा, चाहू, गजगा. तसेच, अरबीतून काही शब्द आले : मला, इमान, इमारत, इरसाल, कनात, करार, कर्ज, कलम, कायदा, किंमत, कारकीर्द, मिळकत, दानद, सरकार, तारीख, मजकूर, जिन्नस.

शेजारच्या गोव्यामुळे पोर्तुगीज शब्दांनीही मराठीत भर

घातली : काजू, फालतू, फोन, घमेले, पगार, बिस्कीट, चावी, कोबी, पपई, पेरू, भोपळा, हापूस. त्याचप्रमाणे, अनेक इंग्रजी शब्दांनाही आपण मराठीत सामावून घेतले : टेबल, स्कूल, कॉलेज, पेन, डॉक्टर. ग्रामीण भागातील शब्दांनीसुद्धा मराठीला समृद्ध केले : राम, घोट, चिवडा. नंद म्हणजे नांदणे; नांदू देत नाही ती नणंद. ढालगज म्हणजे सैन्यात पुढे मिरविणारा हत्ती. भगूल म्हणजे बहुगुणी. मराठीतील अनुप्रास कानाला आनंद देतात. पतिव्रतेची पुण्याई पातकी पुरुषालाही परमेश्वर पदवीला पोहोचवते.

मातृभाषा शिकल्याने मेंदू पूर्णपणे विकसित होतो. कोणीही जगातली कोणतीही भाषा तीन महिन्यात शिकू शकतो. आपण घरावरची पाटी मराठीत लावूया. सही मराठीत करूया. आपलं नाव मराठीत लिहूया. मराठीतून संभाषण करतांना मराठीतच बोलूया; मराठीला इंग्रजीतून बुचकाळून काढू नका ! जगातील साडेसहाशे प्रमुख भाषांमध्ये मराठीचा क्रमांक दहावा आहे. तंत्रज्ञानामुळे भाषा अधिकच समृद्ध होत आहे. आपण ती प्रेमाने पुढे नेऊया.

आई म्हणजे आपला ईश्वर ! मायबोली ही आपली माय असल्याने आपला ईश्वरच आहे !

--- प्राचार्य शाम भुके.

माणसालाच औषधांची गरज का ?

मंगळवार ६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी डॉ. सुरेश सरवडेकर यांचे 'माणसालाच औषधांची गरज का?' या विषयावर व्याख्यान झाले.

सुरवातीला श्री विजय राव यांनी पाहुण्यांची ओळख करून दिली.

मेडिसिनमध्ये पीएच.डी. आणि फार्मास्युटिकल टेक्नॉलॉजीचा विशेष अभ्यास केलेल्या डॉ. सरवडेकरांनी अनेक शासकीय व शैक्षणिक पदे भूषविली आहेत. भारताबरोबरच विदेशांसाठीही काम केले आहे. सर्व शासकीय

रुग्णालयांसाठी निर्यात दर्जाच्या, परवडणाऱ्या किमतीतील औषधांसाठी राज्यस्तरीय औषध धोरण मसुदा त्यांनी तयार केला आहे. त्यांचे समाजकार्य संयुक्त राष्ट्रांनी मान्य केले असून भारतात अनेक राज्यातून त्याची स्वीकृती होत आहे. त्यांनी महाराष्ट्र राज्याच्या वैद्यकीय शिक्षण मंत्रालयात सहाय्यक संचालक आणि सल्लागार (खरेदी) म्हणून चार दशके कार्य केले आहे. आता निवृत्तीनंतरही भारतीय संरक्षण मंत्रालय तसेच, वैद्यकीय महाविद्यालये यांच्यासाठी सल्लागार, महाराष्ट्राच्या पालघर जिल्ह्यातील ३० आदिवासी गावांमध्ये सुरु असलेल्या केशवसृष्टी आरोग्य प्रकल्पाचे प्रमुख, योग्य औषधोपचारासाठी रुग्णांचे समुपदेशन, संशोधनाधारीत शोधनिबंध लेखन, अशी त्यांची विविध कार्ये सुरु आहेत.

पशु-पक्ष्यांना औषध घ्यावे लागत नाही. प्राणी माणसाळवले तरच त्यांना औषधाची गरज लागते. मग माणसालाच औषध का घ्यावे लागते, हे विशद करताना डॉ. सरवडेकरांनी सांगितले की माणसाच्या भौतिक आणि आंतरिक गरजा असतात. भौतिक गरजा म्हणजे हवा, पाणी आणि अन्न. शुद्ध स्वरूपात आणि पुरेशा प्रमाणात यांची पूर्तता व्हायला हवी. मात्र सर्व तऱ्हेचे प्रदूषण होऊन शुद्ध हवा व पाणी मिळत नाही. समाजातील कांही वर्गांना अपुरे व कमी दर्जाचे मिळून त्यांचे कुपोषण होते, तर जास्त उत्पन्न असलेल्या वर्गाच्या लोकांना अयोग्य आणि अतिआहारामुळे आरोग्यावर दुष्परिणाम होतात. हे मुद्दे डॉ. सरवडेकरांनी अनेक उदाहरणांनी विशद केले - जसे, रासायनिक खतांचा वापर, प्राण्यांना निरनिराळी इंजेक्शने दिल्याने प्राणीजन्य पदार्थांवर दुष्परिणाम इत्यादी. त्याचप्रमाणे, साधनसंपत्तीचे असमान वाटपही अनेक प्रश्न निर्माण करतात.

आधुनिक औषधशास्त्राबद्दल सांगतांना डॉ. सरवडेकर यांनी नवनवे संशोधन, तंत्रज्ञान यांचा औषधनिर्मितीसाठी आणि औषधांच्या उपयोगावर होणारा परिणाम सांगितला. औषध निर्मिती ही बाजारकेंद्रित झाली असल्याने कित्येकदा अनावश्यक औषधे आणि अत्यावश्यक औषधे यांच्यात फरक केला जात नाही. समृद्ध देश, विकसित देश आणि विकसनशील देश यांच्यासाठी उच्चतम, न्यूनतम आणि न्यूनतम कामचलावू अशा दर्जाची औषध निर्मिती करण्यास मोठ्या आंतरराष्ट्रीय कंपन्या तयार असतात; परंतु गरीब देशामधील सांसर्गिक रोगावरील औषधांचे संशोधन व उत्पादन करण्यास 'किफायतशीर नाही' या सबबीखाली याच कंपन्या टाळाटाळ करतात. या सर्व मुद्द्यांसाठी व्याख्यात्यांनी असंख्य उदाहरणे दिली.

याखेरीज खासगी रुग्णालये आणि सरकारी रुग्णालये

यांवर असमान खर्च झाल्याने श्रीमंतांना अतिउपचार, तर गरीबांना उपचार उपलब्ध नाहीत, असेही घडू शकते.

न्यायसंस्थेमध्ये निवाडा लागण्यास वेळ फार जातो, म्हणून त्यांची समाजातील उपयुक्तता कमी होताना दिसते. त्याचप्रमाणे शिक्षणाच्या संधी असमान आढळतात. त्यामुळे आर्थिक अपंगत्वाबरोबरच निर्णय अपंगत्व आणि सामाजिक अपंगत्व निर्माण होवून आरोग्य प्रश्नांची जाणीव असावी त्या प्रमाणात नसते.

आंतरिक गरजा म्हणजे आदर, बंधुभाव, सन्मान या पुऱ्या होत नाहीत. प्रेम, सद्भाव कमी झाला आहे. हा आध्यात्मिक तोटाच आहे. यासाठी विश्व-एकात्मकतेचा भंग होवू देता कामा नये. नाहीतर स्वातंत्र्याच्या नादात युद्धे व विनाश होतो. मात्र विश्वचैतन्याचा भाग म्हणून जगले तर औषध लागणार नाही. सर्व मानव जातीवर प्रेम करा. विविधतेत एकता, एकतेत मुक्तता यात आनंद आहे. म्हणजे औषधांची गरज पडणार नाही, असे सांगून डॉ. सरवडेकरांनी व्याख्यानाचा समारोप केला.

शेवटी डॉ. मुकुंद संगमनेरकर यांनी समयोचित आभार मानले.

सुधा जावडेकर

शब्द तळवलकर ह्यांच्या 'गुदगुल्या'

मंगळवार दि.१३-०२-२०२४.श्री श्यामराव भुर्के आणि सौ. गीता भुर्के ह्यांनी आज 'गुदगुल्या' हा शब्द तळवलकर ह्यांच्या वर आधारित एक खूप छान कार्यक्रम हास्य-विनोद मैफलीच्या स्वरूपात सादर केला.

कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला डॉ. राधा संगमनेरकर ह्यांनी श्री व सौ. भुर्के ह्यांची ओळख करून दिली. त्यानंतर श्री भुर्के ह्यांनी कार्यक्रमाची सुरुवातच मुळी नर्म खुसखुशीत विनोदाने केली.

जहांगीर हॉस्पिटल हे कलाकाराचे हॉस्पिटल; तिथे तळवलकर दाखल झाले. त्यांनी तिथे 'पुल' ची 'खोगीर भरती' वाचली आणि बरा झालो असे लिहून ठेवले आहे ! विनोदाचे स्थान हे खूप वरच्या दर्जाचे आहे, असे त्यावरून लक्षात येते.

मूळचे बोधेगाव चे. १९११ साली एका भिल्लाच्या घरी त्यांचा जन्म झाला. वडिलांच्या बदलीच्या ठिकाणी जात असतांना वाटेतच आईला कळा चालू झाल्यामुळे जवळच्या झोपडीत त्यांचा जन्म झाला. भावे स्कूलमध्ये शिकत असतांना नकला आणि अभिनयाला सुरुवात झाली. त्यांचे मामा विसुभाऊ भडकमकर ह्यांच्या मुळे नाटकात काम करायची

संधी मिळाली. त्यांनी त्याचे अक्षरशः सोने केले आणि आपली सोनेरी अभिनय-कारकीर्द घडवली.

१५० चित्रपट आणि नाटकांचे सुमारे ५००० प्रयोग, असे घवघवीत यश त्यांनी प्राप्त केले. त्यांच्या दौऱ्यामधील कांही आठवणी श्री भुर्के ह्यांनी सांगितल्या. त्यातली विजापूर दौऱ्याची हकीकत ऐकून तर अंगावर कांटाच उभा राहिला.

एम. ए. ला 'विनोद' हा विषय त्यांनी घेतला होता आणि त्यात त्यांना पी.एच.डी. पण करायची होती; पण अत्र्यांनी त्यांना त्यापासून परावृत्त केले ! त्यांचे नाट्य प्रेम इतके जबरदस्त होते की, राधाकृष्णन किंवा राजेंद्रप्रसाद ह्या थोर विभूतींनी त्यांना 'तुम्हाला काय पाहिजे?' असे विचारल्यावर त्यांनी नाटकाचा प्रयोग करायला जायची परवानगी मागितली ! एखाद्या निर्मळ मनाच्या माणसातले अभूतपूर्व साधेपण विशेष भावून गेले.

साहित्य परिषदेची इमारत बांधण्यासाठी 'लग्नाची बेडी' हे नाटक करून त्यांनी सामाजिक बांधिलकीही जपली. तसेच, 'भय्यार्जीची सेक्रेटरी' हा नाट्य प्रयोग करतांना, अभ्यंकर बाई ('जोशी-अभ्यंकर खून-सत्र' मधील) जवळ जवळ दोन वर्षांनी हसू शकल्या, ही त्यांच्या विनोदी अभिनयाला मिळालेली सर्वोत्कृष्ट पावती वाटते.

श्री भुर्के ह्यांनी आणखी अनेक प्रसंग गमतीजमतीने खुलवून सांगितले. 'शरद हास्य' मधील कांही प्रश्नोत्तरे ऐकून तर फारच मजा आली.सौ. गीता भुर्के ह्यांनी 'घरोघरी हीच बॉब' ह्या नाटकातील एक छोटा प्रवेश सादर केला. राधाक्का, मोनिका, दाजीबा, सुधीर, सारंग अशी पांच पात्रे त्यांनी आपल्या अभिनय आणि शब्द-फेकीतून सादर केली. त्याबद्दल त्यांचे खूप कौतुक केले पाहिजे.

जाता जाता, श्री भुर्के ह्यांनी 'विनोद हे आपल्याला मिळालेले वरदान आहे' आणि 'आपले डायनिंग टेबल हे हसरे विद्यापीठ करू या' असे सर्वांना सांगितले.कार्यक्रमाच्या शेवटी श्रीमती रीताराणी शितोळे ह्यांनी यथोचित आभार मानले आणि कार्यक्रमाची सांगता झाली.

ऋचा सावरकर

थिऑसॉफिकल सोसायटी या संस्थेस भेट

मंगळवार २०-०२-२०२४.

पुण्यातील फर्ग्युसन कॉलेज जवळील थिऑसॉफिकल सोसायटी या संस्थेस स्नेहसेवा सदस्यांनी भेट दिली. प्रथम श्री कौस्तुभ भडभडे यांनी या संस्थेची माहिती दिली. थिऑसॉफिकल सोसायटीची स्थापना कर्नल हेन्री स्टील ऑलकॉट हे अमेरिकन गृहस्थ व रशियन महिला मादाम

हेलेना ब्लॅवेट्स्की यांनी १८५७ मध्ये केली. ग्रीकमधील 'थिऑस' म्हणजे ब्रह्म आणि 'सोफिया' म्हणजे विद्या, यावरून थिऑसॉफी म्हणजे ब्रह्मविद्या ही संज्ञा तयार झाली आहे.

भारतातील या संस्थेचे मुख्यालय चेन्नई येथील अड्यार येथे आहे. पुणे शाखेच्या इमारतीचा कोनशिला समारंभ आणि उद्घाटन प्रसिद्ध तत्ववेत्त्या अॅनी बेझंट यांच्या हस्ते झाले. संस्थेमध्ये पूर्वसूरींची छायाचित्रे आहेत. त्यांची माहिती श्री कौस्तुभ भडभडे यांनी दिली. आजही येथे दर रविवारी जे. कृष्णमूर्तींच्या पद्धतीने सामुदायिक पूजा व भाषणे, चर्चा आयोजित केल्या जातात.

यानंतर संस्थेचे अनेक वर्षे पदाधिकारी असलेले श्री. तेंडुलकर यांनी या तत्वज्ञानाचे सोप्या भाषेत विवेचन केले. जीवन्मुक्त पुरुष (व्यक्ती) अशी संकल्पना यात आहे. 'स्व'ची ओळख झाली पाहिजे. त्यासाठी दृश्य व्यक्तिमत्त्वाबरोबरच सूक्ष्म पातळीवरील अस्तित्व समजले पाहिजे. (Micro and Macro). आत्मा स्वतःला वेगवेगळ्या स्वरूपात व्यक्त करतो. त्यासाठी आनंदमय कोश वगैरे साधने आत्मा उपयोगात आणतो. येथे गुरुशिष्य परंपरेच्या मर्यादा ओलांडून आत्मा प्रयत्न करतो. दैवी गुणसंपन्न असे माणसाचे स्वरूप आहे. कर्माशी निगडित पुढील जन्माचे गूढ असते. आज यातील कांही गोष्टी चिंतनाने पडताळून पाहता येतात. मानवाची उत्क्रांती होत राहते. विश्वाच्या निर्मितीचे गूढ अनुभवण्याचा प्रयत्न असतो. त्यामुळे सनातन धर्माला 'Ageless Wisdom' असे म्हटले जाते. यातील उत्क्रांतीची कल्पना डार्विनच्या सिद्धांतापेक्षा वेगळी आहे. मानव स्वतः त्याच्यातील चैतन्याचा विकास करू शकतो. यासाठी निसर्गाशी सहकार्य करून जाणीवपूर्वक प्रयत्न हवेत. चैतन्य एकच असून प्रवृत्ती व निवृत्तीचा योग्य मेळ साधून वैश्विक बंधुत्व साधता येते.

प्रा. अभ्यंकर यांनी या अभ्यासाची व्याप्ती सांगत असतांना माणसाची सुरवात असामान्य असते, परंतु माणूस अतिसामान्य बनतो - तर मानसिक, भावनिक उर्जा वापरून असामान्यत्वाकडे प्रवास हा थिऑसॉफीचा उद्देश आहे असे सांगितले. अनेक धर्म, लोप पावलेल्या संस्कृतींची मुळे यात आहेत. माणसाने आपल्या आयुष्याला पैलू पाडण्यासाठी मन, भावना यांचा अभ्यास करून सूक्ष्म स्तरावर बदल घडवायचे आहेत. यासाठी अनुभूती येईपर्यंत डोळस श्रद्धा हवी. सेवाभाव, कर्तव्यमार्ग चोखाळावयास हवे. प्रथम मोजकी तत्त्वे आत्मसात करावीत. पुढील मार्ग सुलभ होतो. सगुणापासून निर्गुणापर्यंत प्रवास हवा. या दृष्टीने शास्त्रज्ञ म्हणून केलेला अभ्यास आध्यात्मिक, तर आध्यात्मिक

प्रवास शास्त्रीय होतो.

श्री तेंडुलकर यांनी संस्थेच्या 'लोगो'चा अर्थ विशद केला. आत्मिक व भौतिक अस्तित्व येथे प्रतीकात्मक आहे. ओम् , वर्तुळ, सर्पाकृती, वाद्ये यांचा अर्थही त्यांनी सांगितला.

श्रोत्यांनी अनेक प्रश्न विचारले. त्यांना वक्त्यांनी योग्य उत्तरे दिली. एकूण विषय गहन असूनही कार्यक्रम आनंददायी झाला.

श्री मुकुंद गायधनी यांनी महत्वाच्या मुद्यांना स्पर्श करित समयोचित आभार मानले.

सुधा जावडेकर

नको सुपारी, हवा विडा

मंगळवार २७-०२-२०२४.

'नको सुपारी, हवा विडा' ह्या कार्यक्रमाचे व्याख्याते डॉ. मंदार परांजपे हे आपल्या स्नेहसेवेचे संस्थापक सभासद श्री राजाभाऊ परांजपे व सौ. लता परांजपे ह्यांचे सुविद्य पुत्र आहेत. अभ्यासाप्रमाणेच नाट्यक्षेत्रात अत्यंत हुशार म्हणून गाजलेले आणि लेखन, अभिनय, दिग्दर्शन, संयोजन, सूत्रसंचालन, मुलाखत घेणे, वादन, शिल्पकला अशा अनेक कला अंगी असलेले चतुरस्त्र व्यक्तिमत्व आपल्याला वक्ते म्हणून लाभले आहेत. अर्थात् त्यांच्यासाठीही हा 'घरचाच' मामला होता.

सुरवातीला डॉ. परांजपे यांची ओळख अतिशय मोजक्या शब्दात, मोठ्या आशयासहित, डॉ. विद्या शर्मा यांनी करून दिली.

एखादा जादूगार ज्याप्रमाणे प्रथम हातात सुंदरसे फूल घेतो आणि नंतर जादूने त्याचे कबुतर, रेशमी रुमाल, रंगीत रिबिन वगैरेमध्ये रूपांतर करून दाखवतो, त्याप्रमाणे डॉ. मंदार ह्यांनी 'नको सुपारी, हवा विडा' ह्या शीर्षकावरून, विषयाचा थांगपत्ता लागत नसलेल्या व्याख्यानाचा रोख हळुहळू दैनंदिन जीवनातील व्यायाम, योग्य आहार-विहार, ह्या अतिशय महत्वाच्या विषयांकडे कसा नेला, हे अनुभवणे अगदी रंजक होते.

जीवनातील महत्वाच्या गोष्टींचा अतिशय खेळकरपणे व विनोदी अंगाने परामर्ष घेत, अनेक छोट्या व सोप्या गोष्टी वक्त्यांनी सांगितल्या. प्रथम त्यांनी स्वतः रचलेल्या 'माझी दुचाकी मजला प्यारी' ह्या कवितेचे सुरेल वाचन करून श्रोत्यांच्या मनावरील ताण एकदम हलका केला. आपल्या तब्येतीसाठी ज्या ज्या गोष्टी आवर्जून करायला हव्यात, त्यांचा विडा आपण स्वतःच उचलला पाहिजे; त्यांची 'सुपारी' डॉक्टरांना देणे चुकीचे ठरते ! विडा उचलणे,

म्हणजेच जबाबदारी स्वतःकडे घेणे होय, असे वक्त्यांनी हसतखेळत नमूद केले. डॉ. मंदार ह्यांची अशी व्याख्याने, म्हणजे 'लोका शिकवे - - ' असे अजिबात नसून, ते स्वतः दुचाकी (सायकल) वापरतात आणि 'जे जे इतरां सांगितले, ते ते स्वतः अंगिकारले !' ह्या बाण्याने ते चालतात.

योग्य व्यायाम कसा व कशासाठी केला पाहिजे, हे सांगताना ते म्हणाले : व्यायाम हा प्रामुख्याने १. स्नायूंच्या लवचिकतेसाठी, २. स्नायूंच्या बळकटीकरणासाठी, ३. अंगातील धमक व त्राण वाढविण्यासाठी आणि ४. श्वसनशुद्धतेसाठी प्राणायामाद्वारे करावयाचा आहे. त्याचप्रमाणे, दांत, डोळे व केस ह्यांच्या आरोग्याबाबतही त्यांनी उत्तम मार्गदर्शन केले.

ज्याप्रमाणे आरोग्याचा 'वैयक्तिक विडा उचलणे' ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे, त्याचप्रमाणे नागरी कार्यक्रमांचे 'सार्वजनिक विडे उचलणे' ही जबाबदारी लोकप्रतिनिधींचीसुद्धा आहे, हे त्यांनी निदर्शनास आणून दिले. अशा विधायक कार्यक्रमांमध्ये लसीकरण, सायकल वापरण्यासाठी प्रोत्साहन, वृक्ष लावून त्यांचे संवर्धन करणे, रहदारीचे नियम कसोशीने पाळणे, प्लास्टिकच्या वापरावर कडक निर्बंध, योग्य सांडपाणी योजना, हरित टेकड्यांचे संवर्धन इत्यादी कार्यक्रम समाविष्ट करता येतात. तशी ही सार्वजनिक कार्यांची यादी मारूतीच्या शेपटीप्रमाणे वाढतच जाणारी आहे.

भारतातील अशा महनीय 'विडा उचलणाऱ्यांची'ची उदाहरणे देताना वक्त्यांनी, श्रीयुत बाबा आमटेंचे आनंदवनातील कार्य, माननीय मोदींनी निर्धाराने केलेली ४१ मजुरांची बोगद्यातून सुटका, अरुणिमा सिन्हाची एव्हरेस्ट सर करण्याची वज्रप्रतिज्ञा, झारखंडच्या चामी मुर्मू ने लावलेली २८ लाख झाडे, प्राचार्य रँग्लर महाजनी यांचा प्रामाणिकपणा, अशा अनेक उदाहरणांचा गौरवाने उल्लेख केला.

समारोप करतांना, आपण आपल्या आयुष्यात कोणकोणते 'विडे' यशस्वीरीत्या उचलू शकतो, याचा सर्वांनी स्वतःशी जरूर विचार करण्याचा अनमोल सल्ला वक्त्यांनी दिला.

कार्यक्रमाच्या शेवटी सौ. मालती काळभोर यांनी डॉ. मंदार परांजपे यांचे आभार मानले.

त्यानंतर गट क्रमांक ११ यांनी दिलेल्या खुमासदार आंबापोळी व मटार करंज्या यांच्यावर ताव मारून श्रोतेमंडळी घरी परतली.

उज्वला नाईक

विशेष वार्ता :

आत्ताच एक दुःखद वार्ता समजली आहे : स्नेहसेवाचे अध्यक्ष डॉ. नीलकंठ पटवर्धन यांना दि. २९-०२-२०२४ रोजी देवाज्ञा झाली, असे कळते. या दुःखद प्रसंगी स्नेहसेवाचे आम्ही सर्व सदस्य पटवर्धन कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहोत.

डॉ. नीलकंठ पटवर्धन हे स्थापत्य अभियंता होते. त्यांनी आयआयटी, मुंबई मधून पीएचडी प्राप्त केली. कॉलेज ऑफ इंजिनियरिंग, पुणे, येथे अध्यापन केले. २०११ मध्ये वास्तुविशारद, अभियंता आणि सर्वेक्षक असोसिएशन, पुणे, यांचा जीवनगौरव पुरस्कार त्यांना प्राप्त झाला. माती-यांत्रिकीचे जनक तेरझागी यांच्यावर त्यांनी एक पुस्तक लिहिले आहे.

ते स्नेहसेवाचे माजी अध्यक्ष होते.

कै. डॉ. नीलकंठ पटवर्धन यांच्या मुक्त आत्म्यास चिरशांति आणि सद्गती लाभो हीच प्रार्थना.

॥ ॐ शांतिः॥

मार्च महिन्यातील वाढदिवस

जीवेत् शब्दः शतम्

सौ. रश्मी गायतोंडे	६ मार्च
श्री. प्रकाश यार्दी	७ मार्च
डॉ. विलास तोडकर	८ मार्च
सौ. रेखा कसरेकर	८ मार्च
श्री. कन्हैय्या शहा	१२ मार्च
डॉ. अरुण निरंतर	१७ मार्च
सौ. मालती काळभोर	१९ मार्च
श्री. विद्याधर शिंत्रे	२० मार्च
श्री. हेमंत भागवत	२१ मार्च
श्री. सुनील शास्त्री	२५ मार्च
सौ. उर्मिला शिंत्रे	२६ मार्च